

Jämställdas klasskamp

Debatten förs idag, inte om representationen av kvinnor skall öka i börsnoterade bolags styrelser, utan om vilken metod som är den bästa för att öka deras representation. Det har blivit en självklarhet att kvinnorepresentationen är ett problem och blott lösningarna är ämne för debatt. Inget konstigt med det, kan tyckas, då vi ju numer inte bara tycker att rätt man skall vara på rätt plats, utan framför allt att rätt person skall vara på rätt plats.

Men det framställs också som ett genderbudskap, som ett sätt att rucka patriarkatet och som ett led i jämställdhet mellan människor. Det låter radikalt och omstörtande. Men det är det sannerligen inte.

Om man vill ge sig på patriarkatet och skapa ett jämställt samhälle, då kunde man förvänta sig att grunderna för patriarkatet angrips. Förvisso är toppen av isberget, bolagens styrelser, viktiga symboler. Men hur skall människorna kunna ändra sin attityd om manligt och kvinnligt, och därmed bli kämpar mot patriarkatet, när de fullkomligt bombarderas med ett faktum, att kvinnor tar hand om barn?

Idag är 3% av de anställda på förskolorna män (enligt Skolverkets hemsida, 8 augusti 2010). Av 93200 anställda inom förskolan är ca 2800 inte kvinnor. Hur skall barnen, som är tämligen jämnt könsfördelade, inför denna förkrossande kvinnodominans, kunna bibringas uppfattningen att barn är alla könens angelägenhet?

Detta skrikande faktum, att barn via sitt liv på förskolan, omgärdas av kvinnor och därför, i sin primära socialisering, vaggas in en starkt könsuppdelad världssyn, borde vara ett minst lika självklart problem, som representationen på bolagsstyrelserna. Om inte mer, ty detta är definitivt inte en symbolfråga som hoppar upp årligen, när årsredovisningarna distribueras, eller de 10-tal gånger under året då en bolagsstyrelse sammanträder. Detta är en verklighet som uppstår och reproduceras varje dag, inför ögonen på 100.000-tals barn.

Men varför lyser den debatten med sin frånvaro? Min tro är att gender- och patriarkatdebatten i första hand är den framväxande kvinnliga, välutbildade klassens område. Det är här denna klass av personer flyttar fram sina positioner. Därför är maktpositioner väsentliga områden, ty det är här den kvinnan kommer. Det är kvinnorepresentation i styrelser, riksdag och i företagsledningar som är det viktiga för dem, ty det är deras möjliga positioner.

Det som framställs som jämställdhet, gender och patriarkat, är egentligen enbart en debatt i klasskampens spår, där klassen av välutbildade kvinnor nu vill ta ökad plats. Men, som jag skrev inledningsvis, inget fel i det. Men kalla det bara inte för något det inte är.

Man skulle förvänta sig att denna, min tro, blott var en upprepning vad de mer tränade klasskampsanalytikerna med emfas för fram, att kvinnokampen egentligen blott är en klasskamp. Men till min absoluta förfäran läste jag i det senaste numret av Libertas, de socialdemokratiska studenternas tidning, en liten informationsruta. Där står följande: "Jämställdhetsrutan: I detta nummer av Libertas medverkar totalt 22 med material, varav

11 är kvinnor och 11 män” (Nr 2/10, s. 3). Vi informeras inte om hur många skribenter som har arbetarklassbakgrund eller immigrantbakgrund, utan jämställdhet för socialisterna är blott en fråga om könet. Där man förväntar sig en tydlig, rak vänster in i klassamhället, med ambitioner av jämställdhet utifrån alla diskrimineringsgrunder, och då inte bara kön, utan även de stora grunderna för diskriminering, immigrant och klass. Där möts man av samma kollaps av diskrimineringsfrågor och jämställdhet som i samhället i stort. Där finns samma reduktion av mänsklig jämställdhet till enbart könslig jämställdhet.

Så ser Gramsci's begrepp 'hegemoni' ut i all sin brutala tydlighet. När jämställdhet inte är något annat än att ett samhällsligt utrymme för en framväxande kraftfull klass, då må man gratulera dem till att ha lyckats etablera hegemoni för sin sak och sin verklighet. När socialisterna, de som borde vara vältränade i klassanalys, lydigt inordnar sig i denna hegemoni, då finns ingen spricka varifrån en annan verklighets ljus kan tränga fram och upplysa oss. Då får vi finna oss i att leva i den ensidiga jämställdhetens mörka dal.

Och som tecken på denna totala hegemoni, upprepar jag här att jag sannerligen finner det angeläget att ha rätt person på rätt plats. Men det den rådande jämställdhetshegemonin hindrar, är att det avser alla personer, inte blott de klättrande, välutbildade kvinnorna.

Öllsjö den 6 augusti 2010

Sven-Olof Collin